

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Introdución á Socioloxía Industrial e da Empresa	Código	650G01012	
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia enmárcase no enfoque da Socioloxía Industrial e do Traballo como unha disciplina que se sitúa nun campo científico de intersección entre a Socioloxía e a Economía. Baséase no estudo sistemático das relacións sociais de intercambio que os individuos establecen entre si e das institucións económicas que desas relacións derivanse. Partindo desta definición, o curso centrarase no estudo da natureza das relacións sociais de índole económica así como nas institucións referidas á produción, distribución e consumo de bens e servizos escasos. Así mesmo preténdese transmitir os principais conceptos desde a perspectiva sociolóxica sobre os cambios nos procesos de produción, na configuración e funcionamento das organizacións e no mundo laboral, cos que analizar e comprender a realidade social do traballo, os cambios que experimentou ao longo da historia e a organización social que caracterizou cada etapa.			

<p>Plan de continxencia</p>	<p>1. Modificacións nos contidos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Non se realizarán cambios. <p>2. Metodoloxías:</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesión maxistral (non computa na avaliación). - Obradoiro (computa na avaliación). - Presentación oral (computa na avaliación). - Traballos tutelados (computa na avaliación). - Atención personalizada (non computa na avaliación). <p>*Metodoloxías docentes que se modifican:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ningunha. <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico: Diariamente. De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguemento das actividades prácticas e dos traballos tutelados. - Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado para formular consultas, acceder ós materiais necesarios para o desenrolo da materia, así como para a elaboración das actividades prácticas e traballos. - Teams: Sesións semanais (tantas como demande o alumnado) para: a/ comprobar o avance nos contidos teóricos da materia; b/ o seguimento e apoio na realización das prácticas e traballos tutelados. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado ás necesidades da aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia. <p>4. Modificacións na avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ningunha. Se manterá o sistema de avaliación baseado nun 100% na avaliación continua, de maneira que os estudantes serán calificados en base os criterios establecidos na Guía Docente. Asemesmo, se valorará das actividades e traballos presentados: - A profundidade, reflexión e capacidade crítica. - O dominio das fontes utilizadas. - O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. - A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. - A presentación e a claridade da exposición. - A ausencia de plaxio no contido. <p>*Observacións de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente. <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <ul style="list-style-type: none"> - Non se realizarán cambios. Os estudantes disporán de todos os materiais necesarios para o desenvolvemento da materia en Moodle.
-----------------------------	--

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cómo, onde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principios éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Diseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinabilidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.

B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
<p>Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándo, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.</p> <p>Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.</p> <p>Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.</p> <p>Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.</p> <p>Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.</p> <p>Identificar as características dunha organización</p> <p>Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.</p>	A1		
	A4		
	A5		
	A6		
	A7		
	A8		
	A12		
	A20		
<p>Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas</p>	A21		
	A23		
	A3	B8	
	A9	B10	
	A11	B11	
	A16	B12	
	A17	B13	
	A18		
	A19		
	A23		
A24			

Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	B1	C1
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común	B2	C2
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras	B3	C3
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.	B4	C4
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	B5	C5
	B6	C6
	B7	C7
	B9	C8
	B14	

Contidos	
Temas	Subtemas
PARTE I. INTRODUCCIÓN Á DISCIPLINA SOCIOLÓXICA.	.
TEMA 1: O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA SOCIEDADE	1.1. Fundamentos teóricos da socioloxía. 1.2. Categorias sociais e a "mirada sociolóxica". 1.3. O método en socioloxía: técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social.
PARTE II. ANÁLISIS DO PROCESO DE INDUSTRIALIZACIÓN E AS CONSECUENCIAS SOCIAIS Y EMPRESARIAIS.	.
TEMA 2: A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL E AS NOVAS FORMAS DE ORGANIZACIÓN DO TRABALLO.	2.1. A empresa como organización racional. 2.2. Organización e racionalidade. 2.3. A Escola de Relacións Humanas.
TEMA 3: APARICIÓN DA SOCIOLOXÍA INDUSTRIAL E DA EMPRESA. CARACTERÍSTICAS DA SOCIEDADE INDUSTRIAL.	3.1. Orixe, aparición e interese da Socioloxía Industrial. 3.2. Principais autores e postulados. 3.3. Características das sociedades industriais.
TEMA 4: A REVOLUCIÓN INDUSTRIAL COMO REVOLUCIÓN CIENTÍFICO-TÉCNICA. CARACTERÍSTICAS DA SOCIEDADE POSTINDUSTRIAL.	4.1. Teorías da converxencia. 4.2. Avances económicos e empresariais. 4.3. Efectos e características sociais.
PARTE III. ORGANIZACIÓN E CULTURA EMPRESARIAL.	.
TEMA 5: O ANÁLISIS DA EMPRESA COMO SISTEMA SOCIAL.	5.1. Organización formal (funcional e xerárquica). 5.2. Organización informal (grupos primarios e secundarios). 5.3. Burocracia industrial e sistema de roles.
TEMA 6: TEORÍAS DA MOTIVACIÓN E DA SATISFACCIÓN NO TRABALLO.	6.1. A humanización do traballo: poñendo en valor o factor humano. 6.2. Conceptos de motivación e de satisfacción laboral. 6.3. Principais teorías e incentivos para aumentar a motivación na empresa.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A16 A17 A18 A19 C2	25	4	29
Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 C3 C5 C6 C7 C8	24	36	60
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C4	4	10	14

Traballos tutelados	A1 A8 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A23 B3 B5 B6 B7	20	20	40
Atención personalizada		7	0	7
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesións de clases maxistras nas que se explican os contidos teóricos da materia.
Obradoiro	Sesións eminentemente prácticas onde os estudantes, de forma individual e en grupo, poñen en práctica os coñecementos adquiridos a través da realización de actividades e traballos.
Presentación oral	Exposición oral dalgúns dos traballos realizados polos estudantes de maneira individual ou grupal.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma, baixo a tutela do profesor e baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Presentación oral Traballos tutelados Sesión maxistral	Realizase un seguimento continuo dos estudantes a través de tutorías e atención personalizada como complemento das actividades a realizar na aula. Ademáis das tutorías en horario oficial, establecerase unha hora á semana de tutoría para necesidades de repaso da materia impartida durante a semana, revisión de traballos, aclaración de dudas, etc. Recoméndase ao alumnado facer uso das mesmas para a consulta e seguimento das actividades e traballos que deben realizar de cara a alcanzar o maior aproveitamento e aprendizaxe na materia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 C3 C5 C6 C7 C8	Exercicios, prácticas individuais ou en grupo realizadas na aula nas que se aplicarán os coñecementos adquiridos na asignatura.	50
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C4	Exposición oral de traballos realizados de modo individual ou en grupo.	20
Traballos tutelados	A1 A8 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A23 B3 B5 B6 B7	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma, baixo a tutela da profesora e basada na asunción polos estudantes da responsabilidade polo seu propio aprendizaxe.	30

Observacións avaliación

De acordo coas recomendacións feitas debido á crise de saúde provocada polo Covid-19, o sistema de avaliación da materia basearase ao 100% na avaliación continua. De maneira que os estudantes serán calificados en base aos seguintes criterios de avaliación: 1) realización e entrega de exercicios e prácticas levadas a cabo nos talleres (50% da calificación); b) exposición oral dalgunhas das actividades realizadas (20% da calificación); c) elaboración dun traballo final sobre parte dos contidos teóricos da materia (30% da calificación).

Segunda oportunidade e convocatoria adiantada: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación, polo que os estudantes terán a oportunidade de aprobar e acceder ao 100% da nota do curso en cada unha das oportunidades de avaliación.

Calificación de non presentado: Corresponde ao alumno cando só participa en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% na nota final, independentemente da nota obtida.

Estudantes con recoñecemento de dedicación parcial e exención de asistencia á exención de asistencia: o alumno deberá comunicarlle esta circunstancia á profesora ao comezo do curso para establecer un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

Sistema antiplaxio: a profesora resérvase o dereito de non avaliar os traballos que presenten plaxio no seu contido (todas as actividades presentadas no marco da materia someteráanse ao programa antiplaxio Turnitin).

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: Bell, D. (1984). Las ciencias sociales tras la Segunda Guerra Mundial. Madrid: Ed. Alianza Universidad. Bosch, J. LL. y Torrente, D. (2000). Sociología del trabajo. Barcelona: Ediciones de la Universidad de Barcelona. Duverger, M. (1962). Métodos de las ciencias sociales. Barcelona: Ed. Ariel. Elías, J. y Mascaray, J. (1998). Más allá de la comunicación interna. Barcelona: Gestión 2000. Giner, S. (1979). Sociología. Barcelona: Ed. Península. Goodale, J. G. (2008). La entrevista. Técnicas y aplicaciones para la empresa. Madrid: Pirámide. Guiddens, A. (2001). Sociología. Madrid: Ed. Alianza. Lucas Marín, A. (1984). Sociología de la empresa. Madrid: Ed. Ibérica. -(2002). Sociología de las organizaciones. Madrid: McGraw-Hill. Macionis, J. y Plummer, K. (2010). Sociología. Madrid: Prentice Hall. Moreno, L. P. (2012). Dirección y gestión de recursos humanos. Madrid: Ediciones Díaz de Santos. Osterman, P. (Comp.) (1988). Los mercados internos de trabajo. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Rocher, G. (1980). Introducción a la Sociología General. Barcelona: Ed. Herder. Sarries Sanz, L. (1999). Sociología industrial. Zaragoza: Mira Editores. Sayer, A. y Walker, R. (1992). La nueva economía social. Reelaboración de la división del trabajo. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Solow, R. M. (1992). El mercado de trabajo como institución social. Madrid: Alianza Editorial. Vatin, F. (2004). Trabajo, ciencia y sociedad. Ensayos de Sociología y epistemología del trabajo. Buenos Aires: Lumen. Watson, T. (1995). Trabajo y Sociedad. Manual introductorio a la Sociología del trabajo, industrial y de la empresa. Barcelona: Hacer Editorial.</p>
Bibliografía complementaria	<p>BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA: Blanco, J. M. G. (1986). Industrialización, capitalismo y racionalidad en Max Weber. Reis, (35), 81-87. Finkel, L. (1994). La organización social del trabajo. Madrid: Pirámide. García Madaria, J. M. (1985). Teoría de la organización y sociedad contemporánea. Barcelona: Ariel Ciencia Política. Garmendia, J. A. (Ed.) (1987). Sociología industrial y de la empresa. Madrid: Ed. Apilar. Köhler, H. D. y Artilles, A. M. (2007). Manual de la Sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones. Mickler, O. (2000). La racionalización post-taylorista y las investigaciones de trabajo en la sociología alemana del trabajo desde la mitad de la década de los noventa. Reis, 245-260. Rifkin, J. (1996). El fin del trabajo. Nuevas tecnologías contra puestos de trabajo: El nacimiento de una nueva era. Barcelona: Ed. Paidós. -(2011). La tercera revolución industrial. Cómo el poder lateral está transformando la energía, la economía y el mundo. Barcelona: Ed. Paidós.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1. Aconséllase ao alumnado realizar as lecturas complementarias que a profesora facilite e recomende ao longo do cuadrimestre, de cara a obter un máximo aproveitamento da materia. 2. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia: a. solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático; b. realizarase a través do Campus Virtual, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.3. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.4. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e fomentar valores de respecto e igualdade.5. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías